

El pastís de les concessions de la sanitat catalana

La subcontractació de serveis és una fórmula estesa en la sanitat catalana per poder fer front a les necessitats dels usuaris. Però la falta de transparència en aquests processos, en l'àmbit dels serveis hospitalaris concertats, ha generat situacions en què es desdibuixen les fronteres entre empreses proveïdores i els agents públics adjudicatariis.

El Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya absorbeix prop del 35% de la despesa total del pressupost de la Generalitat. Aquests diners, en gran part, els gestiona el Servei Català de la Salut (SCS), un organisme amb un pressupost de més de 6.400 milions d'euros per pagar la despesa hospitalària catalana.

Dins la xarxa de centres hospitalaris de Catalunya hi ha centres que són concertats, és a dir, que la seva titularitat no és del Departament de Sanitat sinó d'altres administracions o de propietaris privats. El control dels hospitals públics, pel que fa als serveis que contracten empreses exteriors, està supeditat a concursos públics i a controls administratius. Però en el cas dels centres concertats sovint aquests controls es perden, ja que els serveis que s'externalitzen, a través de terceres empreses, ja no estan subjectes a les lleis de control de contractes públics perquè les operacions es fan entre empreses privades. És en aquest nivell que a Catalunya s'han teixit una sèrie de relacions entre sectors de l'administració pública i empresarials que podrien forçar molt el concepte d'incompatibilitat de càrrecs.

Els vincles entre alguns dels responsables públics de Sanitat i alguns sectors empresarials no són de vegades prou distants, com a mínim des del punt de vista formal. Són relacions trenades durant anys de coincidir en càrrecs públics o en consells d'administració. I aquestes dinàmiques, de vegades, s'acosten al

que podríem anomenar un joc d'intercanvi de cadires que sovint posen en dubte la transparència necessària amb la qual s'haurien de fer les contractacions i subcontractacions d'aquests serveis.

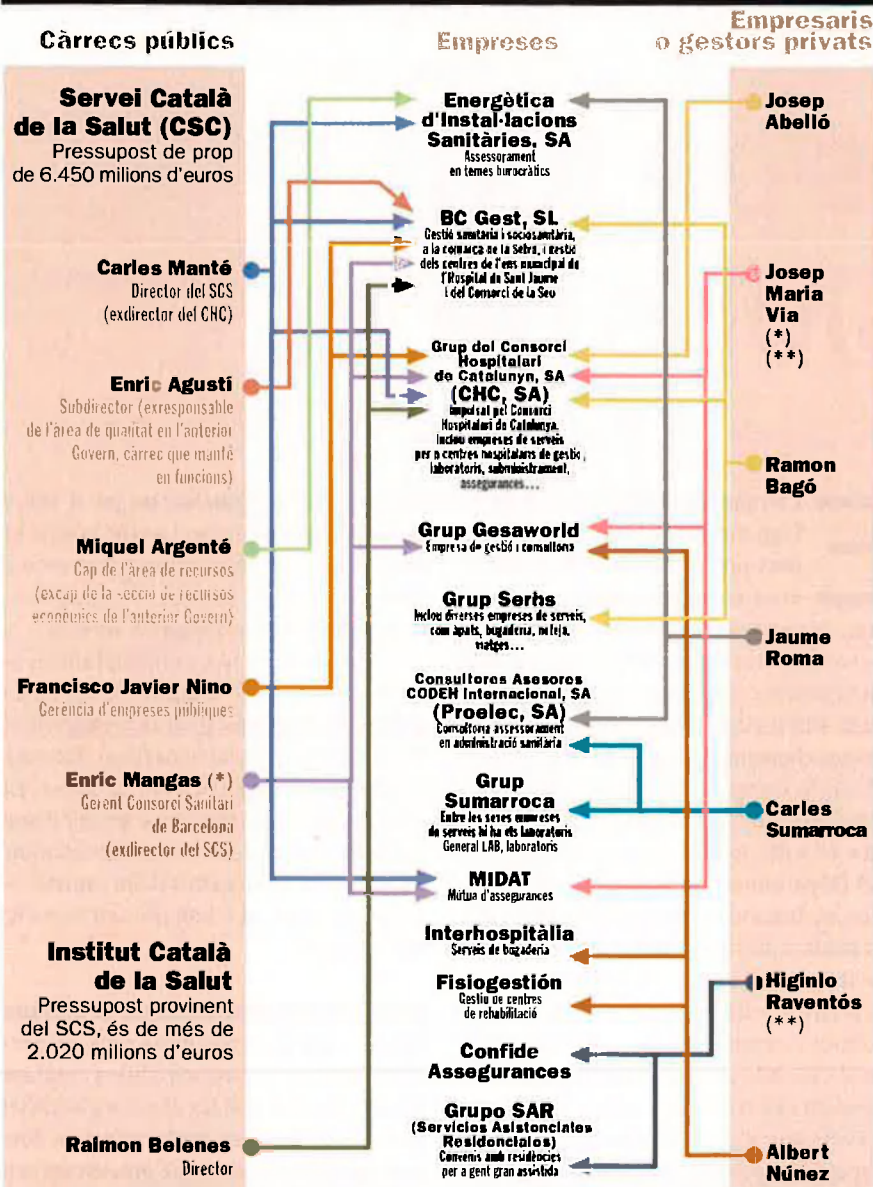
No és tant el fet que coincideixin en un determinat consell d'administració dues persones, sinó més aviat la configuració d'un sistema que ha beneficiat determinades empreses per davant d'altres. La qüestió més important és si les decisions preses sempre han estat les més adequades per a les necessitats de la sanitat catalana, és a dir, si s'han pres en benefici dels usuaris.

Llargues trajectòries en el sector.

Així, si repassem alguns dels càrrecs principals de la sanitat pública catalana d'avui veurem que les seves trajectòries professionals tenen molts punts de contacte amb empresaris que presten serveis en centres hospitalaris privats concertats, i, fins i tot, que alguns dels empresaris han tingut anteriorment responsabilitats en l'àmbit de la sanitat pública.

L'actual director del SCS, Carles Manté, havia estat director del Consorci Hospitalari de Catalunya (CHC), una de les organitzacions patronals que aplega hospitals i empreses privades de serveis a hospitals. Actualment, coincideix en el consell d'administració d'Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA, amb Miquel Argenté, l'actual responsable de l'àrea de recursos del SCS. Aquesta empresa, creada pel mateix Servei, es dedica a l'assessorament i la millora de l'efi-

Esquema de relacions empresarials entre els sectors públic i privat de la sanitat catalana

* Integrants de la Fundació Barcelona (corrent de CDC)

** Membres de la Fundación Edad y Vida (Instituto para la mejora, promoción e innovación de la calidad de vida de las personas mayores)

ciència en l'àmbit de l'energia dels centres sanitaris del SCS. En la seva trajectòria professional, Manté coincideix amb altres càrrecs del SCS. En aquest cas, com a fundador de BC Gest, SL, una empresa de gestió sanitària de l'àrea de la Selva, tot i que ara no en forma part. Per aquesta empresa també han passat –en alguns casos encara hi són– el sotsdirector del SCS, Enric Agustí (exresponsable de l'àrea de Serveis i Qualitat, càrrec que manté en funcions); el ge-

rent d'Empreses Públiques del SCS, Francisco Javier Nino (exgerent de la regió del Maresme del SCS en època de CiU); el gerent del Consorci Sanitari de BCN del SCS, Enric Mangas (exdirector del SCS en l'anterior Govern); i Raimon Belenes, director de l'Institut Català de la Salut.

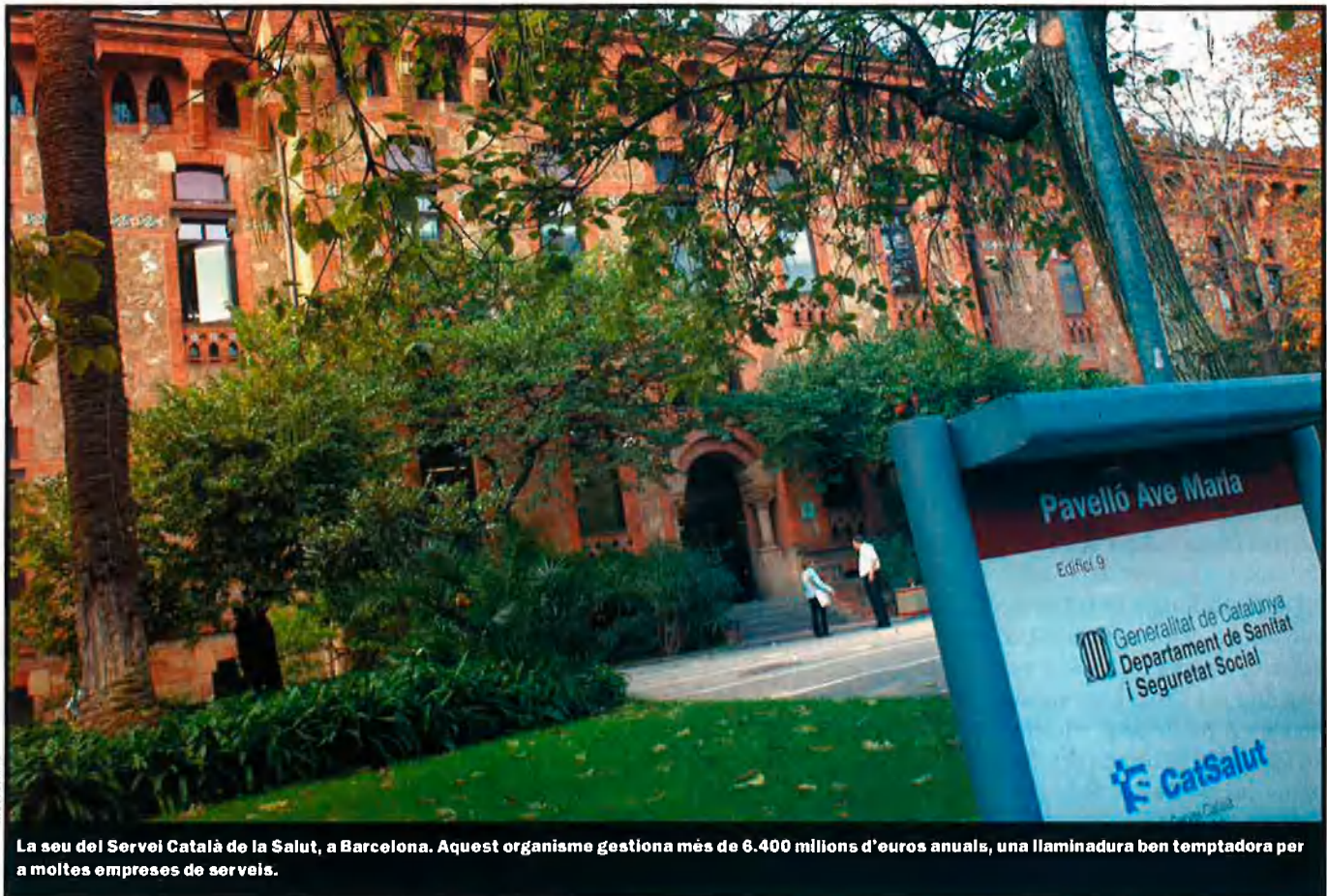
Hi ha una altra coincidència d'aquests càrrecs al grup empresarial Consorci Hospitalari de Catalunya, SA, un grup empresarial que pertany al CHC.

A BC Gest, SA, hi ha l'empresari Ramon Bagó, exalcalde de Calella de CiU, també president del Grup Serhs

Fins aquí tenim, doncs, un conjunt d'empreses (Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA; BC Gest, SL, i CHC, SA) que d'alguna manera o altra reparteixen part de les contractacions de serveis externs per als centres sanitaris concertats del SCS, a través de la presència directa dels mateixos centres sanitaris.

Ara bé, en els consells d'administració d'aquestes empreses hi ha també, lògicament, altres persones. I és aquí quan comença a desdibuixar-se la distància entre gestió pública i interessos empresarials privats. D'aquesta manera, a BC Gest, SA, per exemple, hi ha també l'empresari Ramon Bagó, exalcalde de Calella (Maresme), de Convergència i Unió i ara president del Grup Serhs. Aquest grup té empreses de servei d'apats, bugaderia, neteja, turisme, etc. Bagó també és present en diversos consells d'administració d'empreses del CHC, SA, alhora que n'és el vicepresident. Algunes de les empreses del Grup Serhs són les que més contractacions s'emporten en serveis externalitzats de centres hospitalaris concertats.

Una altre exalcalde històric, en aquest cas de Reus (Baix Camp), Josep Abelló, del PSC, està al consell d'administració del CHC, SA. Abelló és el president de la patronal hospitalària CHC i del grup del CHC, SA. En la junta hi coincideixen, també, a banda de l'exalcalde de Calella, F. Javier Nino (vocal), Carles Manté (gerent) i Josep Maria Via (vocal). Aquest darrer havia tingut diversos càrrecs en els governs de CiU i actualment forma part de la comissió d'experts del Departament de Sanitat

La seu del Servei Català de la Salut, a Barcelona. Aquest organisme gestiona més de 6.400 milions d'euros anuals, una llaminadura ben temptadora per a moltes empreses de serveis.

que ha d'estudiar mesures per reduir el dèficit sanitari català.

A Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA, també es troba un alt càrrec dels anteriors governs, Jaume Roma, que arribà a ser conseller de Política Territorial però va haver de dimitir per irregularitats en la requalificació d'uns terrenys.

Amb l'aparició de Josep Maria Via i Jaume Roma, els lligams amb el món empresarial s'amplien. Josep Maria Via, en governs anteriors de CiU, va ser director de l'àrea sanitària del SCS, secretari de presidència i fins i tot secretari del consell executiu. Aquests càrrecs els ocupà com a home de l'equip de Xavier Trias, tant en el Departament de Sanitat, com en el de Presidència. Quan Trias va sortir del Govern, on ocupava la Conselleria de Presidència, Via creà la pròpia consultoria, Gesaworld, en la qual participà Albert Núñez. Aquest darrer també té empreses de serveis per a centres sanitaris. És el cas de Fisiogestió (empresa de fisioteràpia i rehabilitació ambulatòria que abasteix prop del 90% dels cen-

tres concertats de l'àrea de Barcelona) o Interhospitàlia (de servei de bugaderia). Un altre contacte de Via amb el món sanitari és Higinio Raventós. Aquest empresari, proper al PP, impulsà i presideix actualment la Fundación Edad y Vida ("instituto para la mejora, promoción e innovación de la calidad de vida de las personas mayores"). Josep M. Via n'és el gerent. Raventós, a banda de ser propietari de Confide Asegurances, una empresa que té contractades totes les assegurances dels metges que treballen per als hospitals del SCS, també té el Grupo

**Jaume Roma
treballa alhora
a Energètica
d'Instal·lacions
Sanitàries
i a CODEH**

SAR (Servicios Asistenciales Residenciales), empresa que té convenis de residències del SCS per a gent gran assistida a tota l'àrea de Barcelona. Així doncs, podem dir que és la part material de la seva inquietud per la gent gran.

Per la seva banda, Jaume Roma, que coincidí, com hem explicat, amb Manté i Argenté a Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA, és alhora l'administrador de la consultora sanitària CODEH Internacional, SA, empresa propietat d'una altra empresa, Proelec, SA, de Carles Sumarroca, del Grup Sumarroca. Aquest grup també té importants contractes en l'àmbit sanitari, com és el cas dels laboratoris General LAB i la constructora Teyco. Roma, abans del seu fulminant pas per la Conselleria, també havia estat director del SCS, i anteriorment havia coincidit amb Via com a responsable de l'àrea econòmica del Servei.

Massa coincidències. Fins aquí podríem dir que totes aquestes coincidències de relacions tenen una certa lògica,

perquè és gent que es dedica al mateix sector econòmic. Fins a un cert punt fins i tot podríem acceptar que les coincidències entre gestors públics i empresaris es produeixen de manera normal, com a conseqüència de l'intercanvi de serveis entre empreses impulsades des del sector públic i el privat, tot i que pot ser més discutible l'acumulació de càrrecs.

Els dubtes, però, neixen quan observem els moviments i les trajectòries que han seguit cadascuna d'aquestes persones i els paral·lelismes amb les empreses principals que han obtingut contractes de centres sanitaris concertats. Com a exemple serveix el cas de l'empresa Midat, d'assegurances. Quan Josep Maria Via crea Gesaworld, l'acompanya Enric Mangas, avui gerent del Consorci Sanitari de Barcelona, que ja havia treballat amb ell, anteriorment, al SCS. Via va plegar de Sanitat i va anar a treballar de consultor pel CHC. L'acompanyà Enric Mangas. Aquesta bona relació entre tots dos és, a més, reforçada pels llaços ideològics, ja que els dos formen part de la Fundació Barcelona, corrent de CDC proper als anomenats sectors roquistes.

Ja al 2004, Josep Maria Via va vendre les seves participacions de Gesaworld i passà a ser director gerent de MIDAT Mútua. Des de la fi del 2002, Mangas era el director del SCS. Amb el canvi de Govern, Carles Manté va ser nomenat director pels responsables del nou Departament de Sanitat. Cal recordar que havia coincidit, com a director del CHC, amb Mangas i Via. Així doncs, el canvi de Govern no afecta a la pràctica Mangas, perquè aquest és nomenat gerent del Consorci Sanitari de Barcelona, la regió sanitària més densa de Catalunya i, per tant, la que té més pressupost. Una de les primeres accions fetes per Mangas des del nou càrrec va ser ni més ni menys que canviar la mútua dels treballadors de CS de Barcelona a MIDAT, la direcció de la qual es troba en mans del mateix Josep Maria Via.

Vist això, per tant, és fàcil arribar a la conclusió que en alguns casos, si es grata una mica més (les informacions ofertes són públiques en els registres de propietat i mercantil), es pot topa amb casos que vulneren les normes d'incompatibilitats de càrrecs públics. En tot cas,

XAVIER GÓMEZ

Els dubtes sobre la sanitat catalana arriben en observar certs paral·lelismes, com determinades persones han obtingut determinats contractes en centres concertats.

és obvi que la falta de control sobre la contractació dels serveis externalitzats de molts dels centres de la xarxa sanitària catalana fa que, com a mínim, es puguin aixecar sospites sobre les maneres com s'han atorgat.

Precisament, un dels objectius del Pacte del Tinell entre PSC, ERC i ICV era donar transparència i ètica a l'administració catalana. Sembla que se'ls gira feina.

Enric Rimbau

projecte Dial Art

SUECA
octubre 2004

Del 15 al 31 d'Octubre tindran lloc les activitats programades que comprenen:

1. Exposició de treballs seleccionats d'alumnes de BBAA.
2. Exposició de les assignatures d'Animació i Escultura i mitjans audiovisuals.
3. Xerrades al voltant de l'art contemporani.
4. Visites guiades a les exposicions.
5. Tallers per a escolars i pensionistes.
6. Performance art al carrer

